

Warszawa, 19 stycznia 2015 r.

Pani

Anna Mach

Gł. Specjalista k.p.

Pani

Katarzyna Szymańska

St. Inspektor k.p.

NRA.145-I.1.2014

Odpowiadając na wystosowane przez Najwyższą Izbę Kontroli pytanie w sprawie oceny jakości doręczania przesyłek sądowych i prokuratorskich, Naczelna Rada Adwokacka wskazuje, iż w jej ocenie:

1. Zmiana operatora pocztowego, do jakiej doszło w dniu 1 stycznia 2014 r., nie została przeprowadzona w prawidłowy sposób. W pierwszej kolejności można mieć zastrzeżenia, czy prawidłowo określony został zakres przetargu na tego typu usługę. Nowy operator pocztowy nie jest operatorem wyznaczonym w rozumieniu przepisów prawa pocztowego. Nadanie listu u takiego operatora nie gwarantuje jednostkom prokuratury dotrzymania terminu czynności procesowych w każdym innym postępowaniu niż postępowanie karne. Wydaje się, że zamawiający przeoczył fakt, iż prokuratorzy biorą udział nie tylko w postępowaniach karnych, ale również w postępowaniach cywilnych, sądowno-administracyjnych, administracyjnych, podatkowych. W każdym z tych postępowań (poza postępowaniem karnym) termin czynności procesowej jest zachowany w przypadku nadania pisma u operatora wyznaczonego, którym jest Poczta Polska S.A. W tego typu sprawach występuje więc ryzyko, iż mimo wysłania pisma przez stronę postępowania, jaką jest prokurator, termin nie zostanie dochowany z uwagi na nadanie pisma u operatora nie będącego operatorem wyznaczonym.
2. Zamawiający nie dał nowemu operatorowi pocztowemu wystarczającej ilości czasu na odpowiednie przygotowanie się do świadczenia tego typu usług. Wydaje się, że między podpisaniem umowy a dniem rozpoczęcia świadczenia usług winno upłynąć co najmniej kilka miesięcy, tak aby podmiot, który ma już umowną gwarancję świadczenia usług pocztowych o tej skali odpowiedzialności, mógł przygotować i

wdrożyć odpowiednie procedury doręczeń, a w szczególności, by mógł dokonać koniecznych szkoleń pracowników z zakresu sposobu doręczeń. Sposób doręczania korespondencji sądowej i prokuratorskiej jest uregulowany przepisami różnych procedur, a pracownicy i współpracownicy operatora pocztowego winni zostać z tych przepisów odpowiednio przeszkoleni. Okres kilku tygodni, jaki upłynął między podpisaniem umowy z operatorem a rozpoczęciem wykonywania usług, zważywszy dodatkowo na okres świąt Bożego Narodzenia, jaki przypadał w tym czasie, był okresem absolutnie niewystarczającym.

3. Powyższe okoliczności, jak również brak doświadczeń w świadczeniu usług tego typu i w tej skali, spowodował od 1 stycznia 2014 r. ogromne problemy w doręczaniu korespondencji sądowej i prokuratorskiej, czego bezpośrednim beneficjentem były strony i ich pełnomocnicy procesowi. Problemy dotyczyły praktycznie każdego obszaru doręczeń: poczynając od przypadków wielotygodniowych opóźnień w dostarczaniu listów, przez braki i błędy w awizowaniu listów, kłopoty z odnalezieniem punktów odbioru przesyłek z awiza, kłopoty z odnalezieniem przesyłek w tych punktach (we wskazanym na awizie punkcie nie było danego listu – faktycznie znajdował się w innym punkcie), po niewłaściwy sposób liczenia terminów awizowania i wydawania listów awizowanych, porzucanie listów, wpisywanie nieprawdziwych adnotacji o pozostawieniu awiza, kłopoty dot. udzielenia pełnomocnictwa pocztowego, etc. Skala tych problemów była tak masowa, że zagrażała bezpieczeństwu wymiaru sprawiedliwości. Narażony był interes stron i ich pełnomocników, przez fałszywe i trudno wzruszalne domniemania doręczenia zastępczego pisma. Masowo zaczęły spadać terminy rozpraw ze względu na nieprawidłowości doręczania zawiadomień. Pojawiły się liczne wnioski o przywrócenie terminu dokonania czynności procesowych, (pełnomocnicy dowiadywali się przypadkiem o rzekomym awizowaniu korespondencji i skutku jej niepodjęcia).
4. Niepokojącym faktem była próba deprecjonowania przez władze skali problemu. Pojawiały się głosy przedstawicieli władz, sądów i prokuratur, próbujące umniejszać skalę problemu.
5. Naczelna Rada Adwokacka podjęła działania w obronie interesów członków samorządu adwokackiego, nie tylko zwracając uwagę na problem, jego skalę i zagrożenia z niego płynące, ale również rozpoczynając rozmowy z nowym operatorem, których efektem byłoby wdrożenie działań naprawczych. Starania te zaowocowały podjęciem przez nowego operatora szeregu działań, mających uzdrowić sytuację.
6. W wyniku działań naprawczych, jakość usług pocztowych uległa pewnej poprawie. Dotyczy to szczególnie częstotliwości i szybkości doręczeń, poprawy standardu punktów odbioru przesyłek awizowanych, zmiany ich lokalizacji, dostosowywania godzin pracy do potrzeb, etc. Pozytywnie odebrana została praktyka wyznaczania doręczycieli dedykowanych wyłącznie obsłudze kancelarii adwokackich i prawnych, jak również praktyka dodatkowego, telefonicznego informowania o przesyłce i uzgadniania godzin odbierania korespondencji.

7. Nierozwiązanym nadal problemem jest kwestia sposobu drugiego awizowania korespondencji. Wydaje się, że nowy operator nie wdrożył w sposób systemowy rozwiązań zapewniających, że powtórne awizo będzie doręczane zgodnie z przepisami procedur.
8. Pojawiają się również inne zastrzeżenia do pracy nowego operatora i podmiotów z nim współpracujących, choć zdecydowanie skala tych zarzutów jest mniejsza niż w początkowym etapie świadczenia usług. Wydaje się, że błędy powodowane są czynnikiem ludzkim a nie systemowym.
9. Wskazać również należy, iż pojawiają się wśród pełnomocników procesowych głosy chwające nowego operatora, wskazujące na poprawę jakości doręczania w stosunku do jakości usług Poczty Polskiej S.A.
10. Do niniejszego pisma załączam stanowiska osób, które odpowiedziały na apel NRA o zajęcie stanowiska odnośnie jakości usług świadczonych przez nowego operatora. Zaznaczam, że NRA podjęła dwie uchwały w tej sprawie, dysponuje bogatym materiałem, opracowała szereg publikacji prasowych, zebrała liczne skargi na działanie nowego operatora, które przekazała na ręce Ministra Sprawiedliwości.

Mam nadzieję, że powyższe wyjaśnienia, jak również załączony materiał, okaże się pomocny. W razie dodatkowych pytań pozostaję do dyspozycji.

Z poważaniem,

Adwokat Rafał Dębowski

Sekretarz NRA